

Interview

Het nieuwe mestakkoord maakt de weg vrij voor de bouw van mestverwerkings- en mestvergistingsinstallaties. Maar provinciale regels en planologie voorkomen dat de bouw van deze installaties voldoende van de grond komt.

Woensdag 28 september bereikten het ministerie van EL&I en het landbouwbedrijfsleven een historisch akkoord over het mestbeleid. Belangrijkste conclusie: mestverwerking wordt verplicht voor bedrijven met een mineralenoverschot. Het bilaterale succes staat in schril contrast met de uitvoering van het akkoord in de praktijk: de bouw van verwerkings- en vergistingsinstallaties is een lastig traject dat door stroperige procedures en elkaar tegensprekende regels moeilijk van de grond komt. In de provincie Brabant start in december de discussie hoe om te gaan met vestiging van mestverwerkingsinstallaties, waaronder installaties voor covergisting. Adviseur milieutechniek Peter Schepers van Exlan Consultants geeft zijn visie.

Wat is het grootste knelpunt?

“De ‘handreiking covergisting van mest’ gaat uit van bedrijfsgebondenheid met covergisting als neventak. Dit houdt in dat de exploitatie van de vergistingsinstallatie een koppeling heeft met het agrarisch bedrijf: het digestaat (dat overblijft na de verwerking) moet op eigen grond worden afgezet, óf de coproducten (gewassen die samen met de mest in de vergister komen) moeten op eigen grond worden geteeld.”

En dat is niet mogelijk?

“Het probleem schuilt in de rendabiliteit. Voor een rendabele mestvergisting heb je een installatie nodig van minimaal 1 megawatt. Zo’n installatie gebruikt 36.000 ton product per jaar. De helft, 18.000 ton, moet bestaan uit dierlijke mest. En dat is niet haalbaar op een veebedrijf. Met 100 koeien inclusief jongvee heb je circa 3.500 ton mest per jaar. Je moet dus van gemiddeld vijf veehouders de mest verzamelen voor een rendabele installatie. Deze optie is natuurlijk theoretisch mogelijk maar dan nog past zo’n installatie niet op de agrarische bouwblokken van 1,5 hectare. Er is eenvoudig geen ruimte op de bedrijven voor rendabele mestvergisting. Hiervoor moeten bestemmingsplannen aangepast worden.”

Je kunt de installaties toch ook op industrieterreinen bouwen?

“Dat zou kunnen, maar dat heeft niet direct de voorkeur. Je hebt mest nodig en coproducten. Die komen van de boerderijen. Later moet het digestaat weer terug naar de veehouders, die het op hun land brengen.

Wat betreft logistiek, transportkilometers en milieubelasting is het logischer dat zo’n installatie in het buitengebied ligt tussen een cluster landbouwbedrijven.”

Het lijkt mij dat er op het platteland ook industrieterreinen centraal tussen wat veehouderijbedrijven liggen?

“Er zullen er best wel wat zijn, maar de regels staan vergisting op die terreinen vaak niet toe. Mestvergisting valt wat betreft zwaarte in categorie 5. Dat is niet overal toegestaan. In Eindhoven proberen we een vergunning te realiseren voor een vergistingsinstallatie op een industrieterrein waar afvalverwerking wél is toegestaan. Maar in de regels daar staat dat mestverwerking hiervan wordt uitgesloten. Om het toch mogelijk te maken, zal het bestemmingsplan aangepast moeten worden.

We willen allemaal duurzame energie, maar willen daarvoor niet de lasten dragen, zoals vrachtwagentransport en eventueel stank.”

Waar pleit u voor?

“Exlan pleit er voor dat er naast agrarische bouwblokken aparte bouwblokken op het platteland komen voor mestverwerking en duurzame energieopwekking. We moeten ruimte hiervoor vrij maken. Dat is de meest duurzame oplossing. Op een industriegebied zitten vaak meer warmtevragers dan op het platteland. Maar met tuinbouw in de buurt zijn er op het platteland mooie oplossingen te bedenken. Daarnaast kan uit covergisting ook groen gas worden gewonnen dat direct aan het net geleverd kan worden, bijvoorbeeld bij een industrieterrein of woonwijk. Daar is iedereen bij gebaat.”

Meer lezen

» [Diepe mestput kan naar het museum](#)